

پاسخ‌نامه تشریحی

۱. گزینه «۲» از عدد ۱ تا ۹۰، ۷۲۰ تا عدد یک‌رقمی، ۹۰ تا عدد دورقمی و ۶۲۱ تا عدد سه‌رقمی داریم؛ پس:

$$9 \times 1 + 90 \times 2 + 621 \times 3 = 9 + 180 + 1863 = 2052 \text{ رقم}$$

۲. گزینه «۴» برای شماره‌گذاری صفحه‌های این کتاب حتماً ۹ تا عدد یک‌رقمی، ۹۰ تا عدد دورقمی، ۹۰۰ تا عدد سه‌رقمی و x تا عدد

چهاررقمی داریم؛ پس:

$$9 \times 1 + 90 \times 2 + 900 \times 3 + x \times 4 = 6105 \Rightarrow 9 + 180 + 2700 + 4x = 6105 \Rightarrow 4x = 6105 - 2889 \Rightarrow 4x = 3216$$

$$\Rightarrow x = \frac{3216}{4} \Rightarrow x = 804$$

$$9 + 90 + 900 + 804 = 1803 \Rightarrow \begin{array}{r} 1803 \\ -1800 \\ \hline 3 \\ +1 \\ \hline 4 \end{array} \Rightarrow 901 + 1 = 902 \text{ برگ}$$

۳. گزینه «۳» با استفاده از اصل ضرب تعداد عددهای یک تا پنج‌رقمی که می‌توان با این رقم‌ها نوشت را مشخص می‌کنیم:

$$3 = \text{تعداد عددهای یک‌رقمی}$$

$$9 = \text{تعداد عددهای دورقمی} = 3 \times 3$$

$$27 = \text{تعداد عددهای سه‌رقمی} = 3 \times 3 \times 3$$

$$81 = \text{تعداد عددهای چهاررقمی} = 3 \times 3 \times 3 \times 3$$

برای نوشتن عددهای طبیعی پنج‌رقمی کوچک‌تر از ۷۸۲۶۱ با رقم‌های ۰، ۷، ۸ و ۶ دهگان هزار می‌تواند یا ۶ یا ۷ باشد؛ بنابراین:

$$\begin{array}{l} \text{تعداد عددهای پنج‌رقمی} \left\{ \begin{array}{l} \xrightarrow{\text{با دهگان هزار ۶}} 1 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 = 81 \\ \xrightarrow{\text{با دهگان هزار ۷}} 1 \times 2 \times 3 \times 3 \times 3 = 54 \end{array} \right. \\ \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ \qquad \qquad \qquad \text{فقط رقم‌های ۶ و ۷} \end{array}$$

$$3 + 9 + 27 + 81 + 81 + 54 = 255$$

پس تعداد عددهای طبیعی کوچک‌تر از ۷۸۲۶۱ برابر است با:

۴. گزینه «۳» تعداد رقم‌هایی که برای شماره‌گذاری لازم است، برابر است با:

$$9 \times 1 + 90 \times 2 + (624 - 99) \times 3 = 9 \times 1 + 90 \times 2 + 525 \times 3 = 9 + 180 + 1575 = 1764$$

تعداد عددهای سه‌رقمی

۵. گزینه «۳» روش اول:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{از ۱ تا ۱۰۰ ده‌تا عدد یکان ۷ دارند.} \\ \text{از ۱۰۰ تا ۲۰۰ ده‌تا عدد یکان ۷ دارند.} \\ \vdots \\ \text{از ۹۰۰ تا ۱۰۰۰ ده‌تا عدد یکان ۷ دارند.} \end{array} \right. \leftarrow 100 \times 10 = 1000 \text{ عدد با یکان ۷ از ۱ تا ۱۰۰۰ وجود دارد.}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{از ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ ده‌تا عدد یکان ۷ دارند.} \\ \text{از ۱۱۰۰ تا ۱۲۰۰ ده‌تا عدد یکان ۷ دارند.} \\ \vdots \\ \text{از ۱۹۰۰ تا ۲۰۰۰ ده‌تا عدد یکان ۷ دارند.} \end{array} \right. \leftarrow 100 \times 10 = 1000 \text{ عدد با یکان ۷ از ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ وجود دارد.}$$

از ۲۰۰۰ تا ۲۱۰۰ ده‌تا عدد یک‌کان ۷ دارند.
 از ۲۱۰۰ تا ۲۲۰۰ ده‌تا عدد یک‌کان ۷ دارند.
 ...
 از ۲۹۰۰ تا ۳۰۰۰ ده‌تا عدد یک‌کان ۷ دارند.

$$\Rightarrow \text{تعداد کل عددها} = ۱۰۰ + ۱۰۰ + ۱۰۰ = ۳۰۰$$

روش دوم:

۱ = تعداد عددهای یک‌رقمی \Rightarrow حالت ۱: تعداد حالت‌ها در عددهای یک‌رقمی

۹ = تعداد عددهای دورقمی \Rightarrow حالت ۱: $۹ \times ۱ = ۹$ تعداد حالت‌ها در عددهای دورقمی

۹۰ = تعداد عددهای سه‌رقمی \Rightarrow حالت ۱: $۹ \times ۱۰ \times ۱ = ۹۰$ تعداد حالت‌ها در عددهای سه‌رقمی

۲۰۰ = تعداد عددهای چهاررقمی \Rightarrow حالت ۱: $۲ \times ۱۰ \times ۱۰ \times ۱ = ۲۰۰$ تعداد حالت‌ها در عددهای چهاررقمی

$$\text{تعداد کل عددها} = ۱ + ۹ + ۹۰ + ۲۰۰ = ۳۰۰$$

بنابراین:

$$\begin{array}{r} ۱۰۱۵ \overline{) ۹} \\ - ۹۰۰ \\ \hline ۱۱۵ \\ - ۹۰ \\ \hline ۲۵ \\ - ۱۸ \\ \hline ۷ \end{array}$$

۶. گزینه «۴» هرچه عدد کوچک‌تر باشد، تعداد رقم‌های آن کمتر و خود رقم‌ها بزرگ‌ترند؛

پس بزرگ‌ترین رقم، ۹ است:

یعنی ۱۱۲ تا ۹ و یکی ۷ داریم؛ پس کوچک‌ترین عدد طبیعی که مجموع رقم‌هایش ۱۰۱۵ باشد، $\underline{۷۹۹۰۰۰۹}$ است.

۷. گزینه «۲» اگر عددهای طبیعی کوچک‌تر از ۳۰۰۱ را پشت‌سرهم بنویسیم، مجموع رقم‌های ۹ عدد یک‌رقمی، ۹۰ عدد دورقمی و

$$۹ + ۱۸۰ + ۲۷۰۰ = ۲۸۸۹$$

۹۰۰ عدد سه‌رقمی برابر است با:

برای مشخص کردن ۳۰۰۰امین رقم، ابتدا باید مشخص کنیم این رقم مربوط به کدام عدد چهاررقمی است؛ برای این کار باید مشخص کنیم

که بزرگ‌ترین مضرب عدد ۴ نزدیک به ۱۱۱ (۳۰۰۰ - ۲۸۸۹) کدام عدد است. از آنجایی که $۴ \times ۲۷ = ۱۰۸$ ، بنابراین رقم ۳۰۰۰ام باید سومین

(۱۱۱ - ۱۰۸) رقم عدد ۱۰۲۷ باشد:

$$\begin{array}{l} \underline{۱۲ \dots ۹} \quad \underline{۱۰ \ ۱۱ \dots ۹۹} \quad \underline{۱۰۰ \ ۱۰۱ \dots ۹۹۹} \quad \underline{۱۰۰۰ \ ۱۰۰۱ \dots ۱۰۲۶ \ ۱۰۲۷} \\ ۹ = ۹ \text{ تا یک‌رقمی} \quad ۱۸۰ = ۹۰ \text{ تا دورقمی} \quad ۲۷۰۰ = ۹۰۰ \text{ تا سه‌رقمی} \quad ۱۰۸ = ۲۷ \text{ تا چهاررقمی} \end{array}$$

$$۹ + ۱۸۰ + ۲۷۰۰ + ۱۰۸ + ۳ = ۳۰۰۰$$

در نتیجه ۳۰۰۰امین رقم، رقم ۲ و مربوط به عدد ۱۰۲۷ است.

۸. گزینه «۳»

روش اول: عددهایی که مقلوبشان با خودشان برابر است

عبارت‌اند از:

$$\begin{array}{l} \overline{۹} \text{ تا} \\ ۱۰۱, ۲۰۲, \dots, ۹۰۹ \\ ۱۱۱, ۲۱۲, \dots, ۹۱۹ \\ ۱۲۱, ۲۲۲, \dots, ۹۲۹ \\ ۱۳۱, ۲۳۲, \dots, ۹۳۹ \\ ۱۴۱, ۲۴۲, \dots, ۹۴۹ \\ ۱۵۱, ۲۵۲, \dots, ۹۵۹ \\ ۱۶۱, ۲۶۲, \dots, ۹۶۹ \\ ۱۷۱, ۲۷۲, \dots, ۹۷۹ \\ ۱۸۱, ۲۸۲, \dots, ۹۸۹ \\ ۱۹۱, ۲۹۲, \dots, ۹۹۹ \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \dots \\ \dots \\ \dots \\ \dots \\ \dots \\ \dots \\ \dots \\ \dots \\ \dots \end{array}} \right\} \text{عدد } ۹۰ = ۹ \times ۱۰ = ۹۰ \text{ تا}$$

روش دوم: مقدار یک عدد سه‌رقمی به صورت \overline{abc} برابر با

$$۱۰۰a + ۱۰b + c$$

آن $۱۰۰c + ۱۰b + a$ است:

$$۱۰۰a + ۱۰b + c = ۱۰۰c + ۱۰b + a \Rightarrow ۹۹a = ۹۹c \Rightarrow a = c$$

پس باید به دنبال عددهایی سه‌رقمی با یک‌کان و صدگان برابر با هم

باشیم و با توجه به تکراری بودن رقم‌های یک‌کان و صدگان آن داریم:

$$\text{حالت } ۹۰ = ۹ \times ۱۰ = ۹۰ \text{ صدگان صدگان}$$

$$4 \times 5 = 20$$

$$44 \times 55 = 2420$$

$$444 \times 555 = 246420$$

:

۹. گزینه «۲» با راهبرد حل مسئله ساده‌تر به راحتی می‌توانیم به پاسخ برسیم:

۱۰. گزینه «۳» چون عدد سه‌رقمی زوج است، یکان حتماً زوج است؛ بنابراین برای اینکه جمع رقم‌های این عدد نیز زوج باشد، دهگان

و صدگان حتماً یا هر دو زوج‌اند یا فرد؛ حالت‌های زیر را می‌توانیم در نظر بگیریم:

یکان	دهگان	صدگان
۰	۱	۱
۲	۳	۳
۴	۵	۵
۶	۷	۷
۸	۹	۹

حالت دوم:

یکان	دهگان	صدگان
۰	۰	۲
۲	۲	۴
۴	۴	۶
۶	۶	۸
۸	۸	

حالت اول:

$$\text{تعداد حالت‌ها} = 5 \times 5 \times 5 = 125$$

$$\text{تعداد حالت‌ها} = 4 \times 5 \times 5 = 100$$

$$100 + 125 = 225$$

بنابراین تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

۱۱. گزینه «۱» عددهای دورقمی که دهگان‌شان از یکان‌شان کوچک‌تر است، مقلوبشان از خودشان بزرگ‌تر می‌شود؛ پس:

۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹

۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۸, ۲۹

۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹

۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹

۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹

۶۷, ۶۸, ۶۹

۷۸, ۷۹

۸۹

$$\text{تعداد عددها} = 8 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = \frac{8 \times (8+1)}{2} = 36$$

۱۲. گزینه «۲» عددهای طبیعی کوچک‌تر از ۶۷۳۳ عبارت‌اند از:

$$\frac{1, 2, \dots, 9}{\text{رقم } 9} , \frac{10, 11, \dots, 99}{\text{رقم } 180} , \frac{100, 101, \dots, 999}{\text{رقم } 2700} , \frac{1000, 1001, \dots, 6732}{(6732-999) \times 4}$$

$$\frac{5733}{\text{رقم } 22932}$$

$$\Rightarrow 9 + 180 + 2700 + 22932 = 25821 \text{ رقم}$$

۱۳. گزینه «۲»

نکته عددهای $2n+1$ و $2n-1$ از یک مضرب ۲، یک واحد بیشتر یا یک واحد کمترند؛ پس قطعاً عددهایی فردند.

$$\text{فرد} = \text{فرد} \times \text{فرد}$$

طبق نکته بالا داریم:

۱۴. گزینه «۳»

$$\text{حالت‌ها} = 9 \times 8 \times 7 = 504$$

گزینه ۱۵ «۱»

$$\text{مجموع} = ۱۳۳ + ۱۴۳ + ۱۵۳ + \dots + ۲۲۳$$

$$\left. \begin{aligned} \text{تعداد} &= \frac{۲۲۳ - ۱۳۳}{۱۰} + ۱ = \frac{۹۰}{۱۰} + ۱ = ۹ + ۱ = ۱۰ \\ \text{میانگین} &= \frac{۱۳۳ + ۲۲۳}{۲} = \frac{۳۵۶}{۲} = ۱۷۸ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{مجموع} = ۱۷۸ \times ۱۰ = ۱۷۸۰$$

گزینه ۱۶ «۱» عددهای ۷۸، ۸۰ تا ۸۷، ۸۹، ۹۸، ۱۰۸، ۱۱۸، ۱۲۸، ۱۳۸، ۱۴۸، ۱۵۸، ۱۶۸، ۱۷۸، ۱۸۰ تا ۱۸۷ و ۱۸۹ یک رقم ۸ دارند و

$$\text{عددهای ۸۸ و ۱۸۸ دو رقم ۸ دارند:} \\ \text{تعداد رقم های ۸} = ۲۸ + ۴ = ۳۲$$

گزینه ۱۷ «۳»

نکته حاصل ضرب رقم های عددهای دورقمی طبیعی که یکی از رقم هایشان زوج طبیعی باشد، زوج طبیعی است.

$$۱۲, ۱۴, ۱۶, ۱۸, ۲۱, ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۸, ۲۹$$

با توجه به نکته این عددها عبارت اند از:

گزینه ۱۸ «۲»

$$۶ * ۷ = ۶ \times ۷ - ۷ = ۴۲ - ۷ = ۳۵ \Rightarrow ۵ * ۳۵ = ۵ \times ۳۵ - ۳۵ = ۱۷۵ - ۳۵ = ۱۴۰$$

$$\text{مجموع} = ۲ + ۴ + ۶ + \dots + ۵۰۰۲$$

$$\left. \begin{aligned} \text{تعداد} &= \frac{۵۰۰۲ - ۲}{۲} + ۱ = \frac{۵۰۰۰}{۲} + ۱ = ۲۵۰۰ + ۱ = ۲۵۰۱ \\ \text{میانگین} &= \frac{۵۰۰۲ + ۲}{۲} = \frac{۵۰۰۴}{۲} = ۲۵۰۲ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{مجموع} = ۲۵۰۱ \times ۲۵۰۲ = \overline{\dots 1} \times \overline{\dots 2} = \overline{\dots 2}$$

گزینه ۱۹ «۴»

$$۱۰۰۰ \times ۱۰۰۱ \times \dots \times ۹۹۹۹$$

گزینه ۲۰ «۲»

اگر حتی یک عدد زوج در عامل های ضرب وجود داشته باشد، حاصل ضرب زوج می شود.

گزینه ۲۱ «۳»

$$\text{میلی متر } ۶۰۰۰ = \text{متر } ۶ = ۲ \times ۳ = ۶ \text{ اختلاف ارتفاع طبقه های } ۳۷ \text{م} \text{ و } ۳۹ \text{م}$$

$$\text{تعداد جهش ها} = ۶۰۰۰ \div ۶ = ۱۰۰۰$$

گزینه ۲۲ «۱» سه عدد را x, y و z در نظر می گیریم:

$$\left. \begin{aligned} \frac{x+y+z}{۴} = ۳۰ &\Rightarrow x+y+z = ۱۲۰ \\ ۴(x+y) = ۲۴۰ &\Rightarrow x+y = ۶۰ \end{aligned} \right\} \Rightarrow z = ۱۲۰ - ۶۰ = ۶۰$$

گزینه ۲۳ «۲»

$$\overline{abcd1} - \overline{abcd} = ۲۳۷۰۶$$

$$\Rightarrow (10000a + 1000b + 100c + 10d + 1) - (10000 + 1000a + 100b + 10c + d) = ۲۳۷۰۶$$

$$\Rightarrow 10000a + 1000b + 100c + 10d + 1 - 10000 - 1000a - 100b - 10c - d = ۲۳۷۰۶$$

$$\Rightarrow 9000a + 900b + 90c + 9d - 9999 = ۲۳۷۰۶ \Rightarrow 9(1000a + 100b + 10c + d) = ۲۳۷۰۶ + 9999$$

$$\Rightarrow 9(1000a + 100b + 10c + d) = ۳۳۷۰۵ \Rightarrow 1000a + 100b + 10c + d = \frac{۳۳۷۰۵}{۹} \Rightarrow 1000a + 100b + 10c + d = ۳۷۴۵$$

$$\Rightarrow \overline{abcd} = ۳۷۴۵ \Rightarrow \text{مجموع رقم ها} = ۳ + ۷ + ۴ + ۵ = ۱۹$$

گزینه ۲۴ «۱»

صدگان	دهگان	یکان
۲	۰	۱
۴	۲	۳
۶	۴	۵
۸	۶	۷
	۸	۹

عدد حالاتها = $4 \times 5 \times 5 = 100$

$$|\overline{ab} - \overline{ba}| = |10a + b - 10b - a| = |9a - 9b| = |9(a - b)| = 9|a - b| = 72 \Rightarrow |a - b| = 8$$

گزینه ۲۵ «۴»

اگر $a - b = 8$ قابل قبول $a - b = 9 - 1 \Rightarrow \overline{ab} = 91$ حالت اول
 (زیرا مقلوبش عدد دورقمی محسوب نمی‌شود.) غیرقابل قبول $a - b = 8 - 0 \Rightarrow \overline{ab} = 80$ حالت دوم

اگر $a - b = -8$ قابل قبول $a - b = 1 - 9 \Rightarrow \overline{ab} = 19$ حالت اول
 (زیرا عدد دورقمی محسوب نمی‌شود.) غیرقابل قبول $a - b = 0 - 8 \Rightarrow \overline{ab} = 08$ حالت دوم

پس قدر مطلق تفاضل دو عدد ۱۹ و ۹۱ از مقلوبشان مساوی ۷۲ است.

$$\overline{ab} = 5(a + b) \Rightarrow 10a + b = 5a + 5b \Rightarrow 10a - 5a = 5b - b \Rightarrow 5a = 4b \Rightarrow a = 4(b - a)$$

گزینه ۲۶ «۲»

با توجه به اینکه a عددی طبیعی و b عددی حسابی است، b باید از a بزرگ‌تر باشد؛ بنابراین a و b به ترتیب فقط می‌توانند ۴ و ۵ باشند؛ پس عدد مورد نظر ۴۵ است.

$$\overline{xyz} + \overline{zyx} = (100x + 10y + z) + (100z + 10y + x) = 101x + 101z + 20y = 101(x + z) + 20y$$

گزینه ۲۷ «۱»

$$101(17) + 20(7) = 1857$$

این عبارت زمانی حداکثر مقدار را دارد که $x = 9$ ، $y = 7$ و $z = 8$ ؛ در نتیجه:

گزینه ۲۸ «۲»

$$\overline{ab} - \overline{ba} = 45 \Rightarrow 10a + b - 10b - a = 45 \Rightarrow 9a - 9b = 45 \Rightarrow 9(a - b) = 45 \Rightarrow a - b = 5$$

$$a = 5, b = 0 \Rightarrow 5 - 0 = 5 \Rightarrow \overline{ab} = 50$$

$$a = 6, b = 1 \Rightarrow 6 - 1 = 5 \Rightarrow \overline{ab} = 61$$

$$a = 7, b = 2 \Rightarrow 7 - 2 = 5 \Rightarrow \overline{ab} = 72$$

$$a = 8, b = 3 \Rightarrow 8 - 3 = 5 \Rightarrow \overline{ab} = 83$$

$$a = 9, b = 4 \Rightarrow 9 - 4 = 5 \Rightarrow \overline{ab} = 94$$

گزینه ۲۹ «۴»

$$\overline{abc} - \overline{cba} = 100a + 10b + c - 100c - 10b - a = 99a - 99c = 99(a - c) = 3^2 \times 11(a - c)$$

$\left. \begin{array}{l} \text{بزرگ‌ترین شمارنده اول} = 11 \\ \text{کوچک‌ترین شمارنده اول} = 3 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{اختلاف کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین شمارنده اول} = 11 - 3 = 8$

$$\overline{a} + \overline{ab} + \overline{bac} - \overline{bc} = a + 10a + b + 100b + 10a + c - 10b - c = 21a + 91b$$

گزینه ۳۰ «۳»

$$\overline{(abc)(ab - c)} + 90ac + 9bc + c^2 = (100a + 10b + c)(10a + b - c) + 90ac + 9bc + c^2$$

گزینه ۳۱ «۳»

$$= 1000a^2 + 100ab + 100ac + 100ab + 10b^2 + 10bc + 10ac + 10bc - 100ac + 90ac + 9bc + c^2 = 1000a^2 + 200ab + 10b^2$$

۳۲. گزینه «۲»

نکته

اگر علامت «!» جلوی عددی طبیعی قرار بگیرد، موقع خواندن عدد، پسوند فاکتوریل بعد از آن تلفظ می‌شود که در بعضی از کتاب‌ها به این عددها، عددهای متعجب نیز گفته شده است. برای به دست آوردن حاصل آن کافی است آن عدد را در عددهای طبیعی قبلی اش ضرب کنیم.

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1$$

مثال:

$$7! = 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 5040$$

با توجه به نکته بالا داریم:

$$(5! - 0!)^2 = (5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 - 1)^2 = (120 - 1)^2 = 119^2$$

۳۳. گزینه «۲» توجه: قرارداد شده است که $0! = 1$.

$$9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 9!$$

۳۴. گزینه «۴»

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 4 \times 3! = 4 \times 2 \times 3!$$

۳۵. گزینه «۳» برای درک بهتر پاسخ این سؤال به مثال روبه‌رو توجه کنید:

$$\Rightarrow \frac{n!}{(n-1)!} = \frac{n \cdot \cancel{(n-1)!}}{\cancel{(n-1)!}} = n$$

۳۶. گزینه «۱» روش اول: برای پیدا کردن تعداد صفرهای سمت راست یک عدد، تقسیم‌های متوالی بر ۵ را تا جایی ادامه می‌دهیم

$$400 \begin{array}{l} \div 5 \\ \hline 80 \\ \div 5 \\ \hline 16 \\ \div 5 \\ \hline 3 \end{array}$$

که خارج قسمتش کوچک‌تر از ۵ باشد:

$$80 + 16 + 3 = 99$$

مجموع خارج قسمت‌های به دست آمده پاسخ است:

روش دوم: از آنجایی که صفر سمت راست هر عدد از حاصل ضرب ۲ و ۵ ساخته می‌شود و تعداد ۵ها در $n!$ از تعداد ۲ها کمتر است، باید تعداد عامل‌های ۵ را در n بشماریم.

برای پیدا کردن تعداد صفرهای سمت راست $n!$ می‌توانیم از قانون چپی شف به صورت زیر استفاده کنیم:

$$n \begin{array}{l} \div 5 \\ \hline a \\ \div 5 \\ \hline b \\ \div 5 \\ \hline c \\ \vdots \\ \div 5 \\ \hline d \end{array} \quad 5^m < n \Rightarrow n! \text{ تعداد صفرهای سمت راست} = a + b + c + \dots + d$$

نکته

$$400 \begin{array}{l} \div 5 \\ \hline 80 \\ \div 5 \\ \hline 16 \\ \div 5 \\ \hline 3 \end{array}$$

طبق نکته بالا داریم:

$$80 + 16 + 3 = 99$$

پس تعداد صفرهای سمت راست $400!$ برابر است با:

۳۷. گزینه «۳»

از عدد $4!$ به بعد یکان حاصل عددهای فاکتوریل‌دار، صفر است.

نکته

$$1! + 3! + 5! + \dots + (2n-1)! = 1 + 6 + \dots + \dots + \dots = \dots 7$$

با توجه به نکته بالا داریم:

$$10! = 10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = (1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 5 \times 6) \times (7 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 2 \times 2 \times 5)$$

۳۸. گزینه «۲»

$$= (1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 5 \times 6) \times (7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2) = 6! \times 7! \Rightarrow \begin{cases} a = 6 \\ b = 7 \end{cases}$$

$$\Rightarrow |a^2 - b^2| = |6^2 - 7^2| = |36 - 49| = |-13| = 13$$

فصل دوم | عددهای اول

۳۹. گزینه «۱» روش اول:

$$221 \left| \begin{array}{c} \Delta \\ 44 \\ \hline \end{array} \right| \begin{array}{c} \Delta \\ 8 \\ \hline \end{array} \left| \begin{array}{c} \Delta \\ 1 \\ \hline \end{array} \right| \Rightarrow 44 + 8 + 1 = 53$$

$$221 \left| \begin{array}{c} \Delta \\ 44 \\ \hline \end{array} \right| \begin{array}{c} \Delta^2 \\ 25 \\ \hline \end{array} \left| \begin{array}{c} \Delta^2 \\ 145 \\ \hline \end{array} \right| \Rightarrow 44 + 8 + 1 = 53$$

روش دوم: با توجه به نکته سؤال ۳۶ داریم:

۴۰. گزینه «۳» روش اول:

$$2222 \left| \begin{array}{c} 11 \\ 202 \\ \hline \end{array} \right| \begin{array}{c} 11 \\ 18 \\ \hline \end{array} \left| \begin{array}{c} 11 \\ 1 \\ \hline \end{array} \right| \Rightarrow 202 + 18 + 1 = 221$$

روش دوم:

$$2222 \left| \begin{array}{c} 11 \\ 202 \\ \hline \end{array} \right| \begin{array}{c} 11^2 \\ 121 \\ \hline \end{array} \left| \begin{array}{c} 11^3 \\ 1331 \\ \hline \end{array} \right| \Rightarrow 202 + 18 + 1 = 221$$

۴۱. گزینه «۴» روش اول:

$$6! \times 7! = 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 = 2 \times 3 \times 4 \times 5 \times 6 \times 7 \times 8 \times 9 \times 10 = 10!$$

$$10 \left| \begin{array}{c} \Delta \\ 2 \\ \hline \end{array} \right|$$

پس طبق نکته سؤال ۳۷ تعداد صفرهای سمت راست عدد ۱۰! برابر است با ۲؛ زیرا:

روش دوم: در ۶! فقط یک جفت عامل ۲ و ۵ وجود دارد، پس یک صفر دارد و در ۷! نیز یک جفت عامل ۲ و ۵ وجود دارد، پس یک صفر دارد:

$$6! \times 7! = \dots \times \dots \times \dots \times \dots = \dots \times \dots$$

۴۲. گزینه «۳»

$$\left. \begin{array}{l} 2000 \div 3 \approx 666 \\ 2000 \div 5 = 400 \\ 2000 \div 15 \approx 133 \text{ (تعداد عددهای مشترکی که بر ۳ و ۵ بخش پذیرند)} \end{array} \right\} \Rightarrow (666 + 400) - 133 = 933$$

۴۳. گزینه «۲»

عددهایی بر ۸ بخش پذیرند که سه رقم سمت راستشان بر ۸ بخش پذیر باشد یا ۴ برابر صدگانشان به اضافه ۲ برابر دهگانشان به اضافه یکانشان عددی بخش پذیر بر ۸ شود.

$$968 \div 8 = 121 \text{ یا } \underbrace{4 \times 9}_{36} + \underbrace{2 \times 6}_{12} + 8 = 56 \Rightarrow 56 \div 8 = 7$$

مثال: ۱۳۹۶۸

نکته

طبق نکته بالا کوچکترین عدد شش رقمی بخش پذیر بر ۸ باید سه رقم سمت راستش صفر باشد. در نتیجه عدد ۱۰۰۰۰۰ عدد مورد نظر است.

$$\begin{array}{r} 100000 \\ - 91000 \\ \hline 9000 \\ - 7800 \\ \hline 1200 \\ - 1170 \\ \hline 30 \\ - 26 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$1 + 3 + \dots + 1781 = 891^2$$

۴۴. گزینه «۴» طبق نکته سؤال ۵۷ فصل ۱ داریم:

$$\text{تعداد} = \frac{1781-1}{2} + 1 = \frac{1780}{2} + 1 = 890 + 1 = 891$$

مجموع رقم‌های ۸۹۱، عدد ۱۸ می‌شود که بر ۹ بخش پذیر است؛ بنابراین باقی مانده صفر است.

های آن

$$\frac{4(7+7+\dots+1)}{62499}$$

$$\frac{4(6+9+9+7)}{31}$$

انجام دهیم:

$$\frac{4(1+3)}{4} + 3 = 1$$

$$(3+7+a+8) \cdot$$

ر خارج

ما به جز ۴ تایی اول

$$\begin{array}{r} 365 \quad | \quad 7 \\ - \quad \vdots \quad | \quad 52 - \\ \hline 1 \rightarrow \text{روز} \end{array}$$

ست: پس:

$$7+93+57=107$$

$$\begin{array}{r} 157 \quad | \quad 7 \\ -140 \quad | \quad 20 \\ \hline 17 \quad 22 \rightarrow \\ -14 \\ \hline 3 \rightarrow \text{روز} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8888 \quad | \quad 9 \\ -8100 \quad | \quad 900 \\ \hline 788 \quad | \quad 80 \\ -720 \quad | \quad 7 \\ \hline 68 \quad | \quad 987 \\ -63 \\ \hline 5 \end{array}$$

۵۱. گزینه «۳» از آنجایی که عدد داده شده صدقمی است و رقم‌های آن ۱۰ تا ۱۰ تکراری است؛ بنابراین رقم‌های این عدد می‌تواند از ۰ تا ۹ باشد؛ پس:

$$۴۵۰ = ۱۰(۹+۸+۷+\dots+۰) = \text{مجموع رقم‌ها}$$

عدد مورد نظر به صورت مقابل است:

$$\overline{aa\dots a bb\dots b \dots jj\dots j} \xrightarrow{\text{مجموع رقم‌ها}} ۱۰(a+b+\dots+j)$$

۱۰ رقم

مجموع رقم‌ها ۴۵۰ و بر ۹ بخش پذیر است؛ پس باقی مانده صفر است.

۵۲. گزینه «۳» اگر عدد را x در نظر بگیریم، داریم:

$$۳x + ۳ = ۱۸k \Rightarrow ۳(x+1) = ۱۸k \Rightarrow x+1 = ۶k \Rightarrow x = ۶k - 1$$

۵۳. گزینه «۱»

نکته اگر عددی سه رقمی را دو بار کنار هم بنویسیم، عدد حاصل بر ۱۰۰۱ بخش پذیر می‌شود و چون ۱۰۰۱ بر ۱۱، ۷ و ۱۳ بخش پذیر است، هر عدد به صورت \overline{abcabc} بر ۱۱، ۷ و ۱۳ بخش پذیر است.

با توجه به نکته چون حاصل تقسیم \overline{abcabc} بر $۱۰۰۱ = ۷ \times ۱۱ \times ۱۳$ مساوی ۱۴۱ شده است. $k = ۱۴۱۱۴۱$ ؛ در نتیجه: $۲k = ۲۸۲۲۸۲$

۵۴. گزینه «۱» اولین عدد چهاررقمی که بر ۴ بخش پذیر است، ولی بر ۶ بخش پذیر نیست عدد ۱۰۰۰ است و عددهای بعدی عبارت اند از: ۱۰۰۰، ۱۰۰۴، ۱۰۱۲، ۱۰۱۶، ۱۰۲۴، ...، ۹۹۸۰، ۹۹۸۸، ۹۹۹۲

برای اینکه بتوانیم تعداد این عددها را از فرمول تعداد که در فصل ۱ گفته شد به دست آوریم، این عددها را طوری مرتب می‌کنیم که بین آنها فاصله مشخصی وجود داشته باشد؛ بنابراین:

$$\left. \begin{aligned} \text{تعداد عددهای الگوی اول} &= \frac{۹۹۸۸ - ۱۰۰۰}{۱۲} + 1 = ۷۴۹ + 1 = ۷۵۰ \\ \text{تعداد عددهای الگوی دوم} &= \frac{۹۹۹۲ - ۱۰۰۴}{۱۲} + 1 = ۷۴۹ + 1 = ۷۵۰ \end{aligned} \right\} \Rightarrow ۷۵۰ \times ۲ = ۱۵۰۰$$

۵۵. گزینه «۲» $\overline{abc} - \overline{cba} = ۱۰۰a + ۱۰b + c - ۱۰۰c - ۱۰b - a = ۹۹a - ۹۹c \Rightarrow ۹۹(a-c) = ۹۹k$

۹۹ = شمارنده‌های طبیعی ۹۹ = ۱، ۳، ۹، ۱۱، ۳۳، ۹۹

۵۶. گزینه «۲» $۹۰ \div ۳ = ۳۰$ عدد مضرب ۳ هستند.

از این $۳۰ \div ۵ = ۶$ عدد ۶ تا مضرب ۵ هستند.

۲۴ عدد وجود دارد که مضرب ۳ باشد، ولی مضرب ۵ نباشد. $۳۰ - ۶ = ۲۴$

۵۷. گزینه «۱»

نکته عددهایی بر ۲۵ بخش پذیرند که دو رقم سمت راستشان بر ۲۵ بخش پذیر باشد.

پس با توجه به نکته بالا فقط عددهای سه رقمی ۲۵۰، ۲۲۵ و ۳۵۰ بر ۲۵ بخش پذیرند.

۵۸. گزینه «۱»

$$۰! + ۱! + ۲! + ۳! + ۴! + ۵! + \dots + n! = ۱ + ۱ + ۲ + ۶ + ۲۴ + ۱۲۰ + \dots + \dots = ۳۴ + ۱۲۰ + \dots = ۳۴ + \dots = \dots$$

$$\begin{array}{r} \overline{10} \\ \dots 4 \overline{) \dots} \\ \underline{\quad} \end{array}$$

۵۹. گزینه «۲» با توجه به نکته سؤال ۵۳ همه عددهایی که به صورت \overline{abcabc} هستند، همواره بر ۱۱ بخش پذیرند.

۶۰. گزینه «۳» طول چوب عددی زوج است؛ پس تعداد قطعات ۲۱ سانتی متری نمی تواند فرد باشد. در نتیجه تعداد این قطعات

می تواند ۲، ۴ یا ۶ باشد:

$$21a + 14b = 126 \Rightarrow \begin{cases} a=2 \\ b=6 \end{cases}, \begin{cases} a=4 \\ b=3 \end{cases}, \begin{cases} a=6 \\ b=0 \end{cases}$$

جواب ندارد $b=3$

پس فقط به دو حالت می توان این چوب را برش زد.

نکته تعداد برش ها همیشه از تعداد قطعات ۱ واحد کمتر است.

طبق نکته بالا داریم: $6 = (4+3) - 1 =$ تعداد برش های حالت دوم $7 = (6+2) - 1 =$ تعداد برش های حالت اول

مجموع تعداد برش ها $6 + 7 = 13$

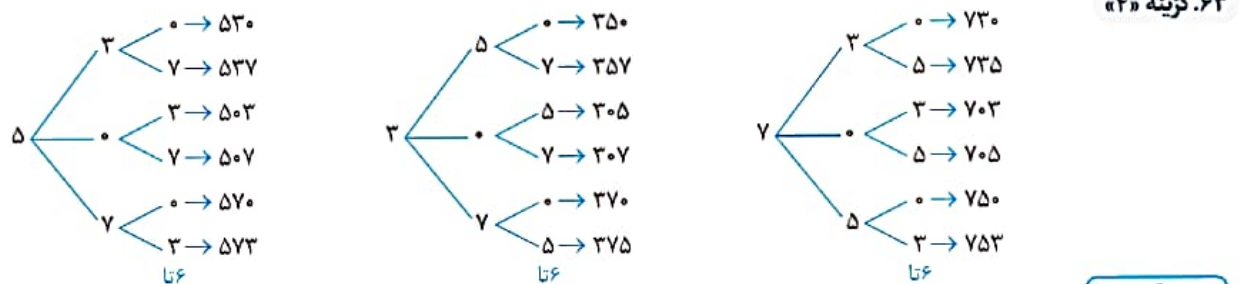
۶۱. گزینه «۱» بررسی سایر گزینه ها

گزینه ۲: عددهایی بر ۹ بخش پذیرند که مجموع رقم هایشان بر ۹ بخش پذیر باشد (زیرا اگر به عددی که مضرب ۹ است ۲ و ۷ را اضافه کنیم، دیگر مضرب ۹ نیست).

گزینه های ۳ و ۴: عددهایی بر ۱۸ بخش پذیرند که هم بر ۲ و هم بر ۹ بخش پذیر باشند و عددهایی بر ۲ بخش پذیرند که یکانشان زوج باشد؛ پس h عددی زوج است. $gh\lambda ne\lambda f\lambda$ فرد و $9mfelhng$ شاید زوج یا فرد باشد.

۶۲. گزینه «۳» تعداد عددهای چهاررقمی به صورت مقابل به دست می آید:

اگر عددی بر ۳ و ۵ بخش پذیر باشد، بر ۱۵ نیز بخش پذیر است:

بررسی گزینه ها

- گزینه ۱: عددهای بخش پذیر بر ۱۰ عبارت اند از: $520, 570, 350, 370, 730, 750$
- گزینه ۲: عددهای بخش پذیر بر ۲ عبارت اند از: $520, 570, 350, 370, 730, 750$
- گزینه ۳: عددهای بخش پذیر بر ۳ عبارت اند از: $527, 507, 570, 573, 352, 375, 735, 705, 750, 753$
- گزینه ۴: عددهای بخش پذیر بر ۵ عبارت اند از: $520, 570, 350, 305, 370, 375, 730, 735, 705, 750$

۶۴. گزینه «۲» می دانیم $13750 = 5^4 \times 2 \times 11$ ، همچنین می دانیم عددی بر $5^4 = 625$ بخش پذیر است که چهار رقم سمت راست بر ۶۲۵ بخش پذیر باشد. چون 3750 بر ۶۲۵ بخش پذیر است، $n = 7$ و $k = 0$ است و چون عدد حاصل بر ۱۱ بخش پذیر است، $m = 1$ است؛ بنابراین:

$$3m - 2n + k = 3(1) - 2(7) + 0 = 3 - 14 = -11$$

۶۵. گزینه «۳» چون $7 + 3 + 8 = 18$ ، پس a باید یا صفر باشد یا ۹ تا مجموع رقم هایش بر ۹ بخش پذیر شود. بنابراین اگر $a = 9$ ، گزینه های ۱ و ۲ درست نخواهند بود؛ اما گزینه ۳ هم در حالت $a = 0$ و هم در حالت $a = 9$ درست است، زیرا:

$$2 + 0 + 4 + 6 = 12$$

$$2 + 9 + 4 + 6 = 21$$

می بینیم که مجموع رقم های هر دو آنها بر ۳ بخش پذیر است.

گزینه ۶۶ «۴»

$$\overline{abc} - \overline{cba} = 100a + 10b + c - 100c - 10b - a = 99a - 99c = 99(a-c) = 99k = 33 \underbrace{(3k)}_{k'} = 33k' = \begin{cases} 3 \underbrace{(11k')}_{k''} = 3k'' \\ 11 \underbrace{(3k')}_{k'''} = 11k''' \end{cases}$$

$$\left. \begin{array}{l} 209 = 11 \times 19 \\ 143 = 11 \times 13 \end{array} \right\} \Rightarrow 209 \times 143 = 11^2 \times 19 \times 13$$

گزینه ۶۷ «۱»

گزینه ۶۸ «۱»

بادآوری

عددهایی بر ۸ بخش پذیرند که سه رقم سمت راست آنها بر ۸ بخش پذیر باشد.

باید ببینیم چند عدد سه رقمی داریم که بر ۸ بخش پذیرند؛ پس تعداد عددهای سه رقمی بخش پذیر بر ۸ برابر است با:

$$900 \div 8 \approx 112$$

تعداد عددهای سه رقمی

$$\left. \begin{array}{l} a+b+c+d=24 \\ a+b+c+e=24 \\ a+b+d+e=24 \\ a+c+d+e=24 \\ b+c+d+e=24 \end{array} \right\} \xrightarrow{+} 4(a+b+c+d+e) = 120 \Rightarrow a+b+c+d+e = 30$$

گزینه ۶۹ «۴» پنج عدد را به صورت a, b, c, d, e در نظر می‌گیریم:

گزینه ۷۰ «۳»

نکته همه عددهای فاکتوریل دار به جز $0!$ و $1!$ زوج‌اند.

با توجه به نکته بالا داریم:

$$\text{زوج} = \text{زوج} + \text{فرد} + \text{فرد} = \text{زوج} \quad \text{زوج} = \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج}$$

$$6 = 1 + 2 + 3 = 6 = \text{مجموع } 1, 2, 3, 6: \text{مقسوم‌علیه‌های طبیعی عدد } 6$$

گزینه ۷۱ «۱» فقط عدد ۶ این ویژگی را دارد؛ زیرا:

گزینه ۷۲ «۴»

$$a \overline{b} \mid c \Rightarrow a = bc + d \quad (1)$$

$$a + nb \overline{b} \mid c + n \Rightarrow a + nb = (c + n)b + x \Rightarrow a + nb = bc + bn + x \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} \frac{bc + d + nb}{a} = \frac{bc + bn + x}{a} \Rightarrow d = x$$

گزینه ۷۳ «۱»

۴۰ = تعداد کل عددهای طبیعی کوچک‌تر از ۴۱

۲, ۳, ۵, ۷, ۱۱, ۱۳, ۱۷, ۱۹, ۲۳, ۲۹, ۳۱, ۳۷

عددهای اول کوچک‌تر از ۴۱ عبارت‌اند از:

۱۲ = تعداد عددهای اول کوچک‌تر از ۴۱

$$\frac{12}{40} \times 100 \Rightarrow x = \frac{12 \times 100}{40} = 30\%$$

۷۴. گزینه «۲» در صورتی حاصل جمع دو عدد طبیعی، فرد است که یکی از آنها زوج و دیگری فرد باشد. عدد ۲ تنها عدد اول زوج

$$x + y = 129 \Rightarrow x + 2 = 129 \Rightarrow x = 129 - 2 \Rightarrow x = 127$$

↓ ↓ ↓
فرد زوج فرد

$$x + y = 129 \Rightarrow x + 2 = 129 \Rightarrow x = 129 - 2 \Rightarrow x = 127$$

است؛ بنابراین:

۷۵. گزینه «۴» ابتدا عددهای اولی را که مجموع آنها ۶۶ می شود می نویسیم:

$$5 + 61 = 66 \quad 7 + 59 = 66 \quad 13 + 53 = 66 \quad 23 + 43 = 66 \quad 29 + 37 = 66$$

اگر حاصل ضرب هر جفت از عددهای بالا را به دست آوریم، عدد ۷۳۷ به دست نمی آید.

$$8(x - y) = 808 \Rightarrow x - y = \frac{808}{8}$$

۷۶. گزینه «۳»

$$x - y = 101 \Rightarrow x - 2 = 101 \Rightarrow x = 101 + 2 \Rightarrow x = 103$$

↓ ↓ ↓
فرد زوج فرد

$$5(103 + 2) = 5 \times 105 = 525$$

۷۷. گزینه «۱» اگر تعداد عددهای اول کوچکتر از ۱۱۰، ۲۹ تا باشد، پس تعداد عددهای مرکب کوچکتر از ۱۰۹ برابر با ۷۹ $108 - 28 - 1 = 79$ است (خود ۱۰۹ اول است، پس تعداد عددهای اول کوچکتر از ۱۰۹، ۲۸ تا است).

نه اول است، نه مرکب

۷۸. گزینه «۴»

$$x^2 + y^2 = 1339 \Rightarrow x^2 + 2^2 = 1339 \Rightarrow x^2 + 4 = 1339 \Rightarrow x^2 = 1339 - 4 \Rightarrow x^2 = 1335 \Rightarrow x^2 = 11^2 \Rightarrow x = 11$$

↓ ↓ ↓
فرد زوج فرد

$$x^2 - y^2 = 11^2 - 2^2 = 121 - 4 = 117$$

$$7(x^5 - y^5) = 1477 \Rightarrow x^5 - y^5 = 211 \xrightarrow{y=2} x^5 - 2^5 = 211$$

۷۹. گزینه «۲»

↓ ↓ ↓
فرد زوج فرد

$$\Rightarrow x^5 - 32 = 211 \Rightarrow x^5 = 211 + 32$$

$$\Rightarrow x^5 = 243$$

$$\Rightarrow x^5 = 3^5 \Rightarrow x = 3$$

۲۴۳	۳
۸۱	۳
۲۷	۳
۹	۳
۳	۳
۱	۳

$$2(3^2 + 2^2) = 2(9 + 4) = 2(13) = 26$$

۸۰. گزینه «۴»

$$\frac{x^2 - y^2}{5} = 33 \Rightarrow x^2 - y^2 = 165 \Rightarrow x^2 - 2^2 = 165 \Rightarrow x^2 - 4 = 165 \Rightarrow x^2 = 165 + 4 \Rightarrow x^2 = 169 \Rightarrow x^2 = 13^2 \Rightarrow x = 13$$

↓ ↓ ↓
فرد زوج فرد

$$x + y = 13 + 2 = 15$$

۸۱. گزینه «۲»

هر دو عدد اول متوالی که با هم ۲ واحد اختلاف دارند، عددهای اول دوقلو نام دارند، مانند (۵، ۳) یا (۱۳، ۱۱).

نکته

با توجه به نکته گفته شده داریم:

$$x + y = 216 \xrightarrow{y=x+2} x + \underbrace{x+2}_{\substack{\text{دومین} \\ \text{عدد}}} = 216 \Rightarrow 2x+2=216 \Rightarrow x=107 \Rightarrow x+2=107+2=109$$

اولین عدد

$$x + y = 216 \Rightarrow \text{میانگین } x \text{ و } y = \frac{216}{2} = 108$$

روش دوم: عدد کوچکتر، یک واحد از میانگین کمتر و عدد بزرگتر یک واحد از میانگین بیشتر است:

$$x, 108, y \Rightarrow \begin{cases} x = 108 - 1 = 107 \\ y = 108 + 1 = 109 \end{cases}$$

$$\frac{x+y}{4} = 69 \Rightarrow x+y = 276$$

۸۲. گزینه «۲»

$$y = x+2 \Rightarrow x+x+2=276 \Rightarrow 2x+2=276 \Rightarrow x=137 \Rightarrow x+2=139$$

روش اول:

$$y \text{ میانگین } x \text{ و } y = \frac{276}{2} = 138$$

روش دوم:

$$x, 138, y \Rightarrow \begin{cases} x = 138 - 1 = 137 \\ y = 138 + 1 = 139 \end{cases}$$

۸۳. گزینه «۱»

نکته هر سه عدد اول فرد متوالی، عددهای اول سه قلو نام دارند که (۳, ۵, ۷) تنها سه قلو در بین این عددهاست.

$$3+5+7=15$$

با توجه به نکته بالا داریم:

۸۴. گزینه «۱» بررسی گزاره‌ها

الف: مثالی از دو عدد اول متوالی، ۵ و ۳ است که مجموع آنها ۸ می‌شود و اول نیست؛ پس این گزاره نادرست است.

ب: عددهای اول سه قلو ۳، ۵ و ۷ هستند که حاصل ضربشان ۱۰۵ می‌شود و مجموع رقم‌هایش $5+0+1=6$ می‌شود که عددی زوج است، پس این گزاره درست است.

پ: عدد ۲ تنها عدد اول زوج است که اختلافش با هر عدد اول دیگری عددی فرد می‌شود، پس این گزاره نادرست است.

ت: بزرگ‌ترین مضرب اول هر عدد اول خود آن عدد است، پس این گزاره نادرست است.

۸۵. گزینه «۴» بررسی گزینه‌ها

$$\text{مرکب} \Rightarrow \text{زوج} = 1 + \underbrace{\text{فرد} + \text{زوج}}_{\text{فرد}} = 1 + \text{زوج} + \text{زوج} = 1 + \text{زوج} + \text{زوج} = 1 + 2\text{زوج}$$

گزینه ۱:

$$\text{تعداد} = \frac{91-17}{2} + 1 = \frac{74}{2} + 1 = 37 + 1 = 38$$

گزینه ۲: تعداد عددهای داخل پرانتز را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{زوج} + \text{زوج} = \underbrace{(\overline{005} + \overline{0005} + \dots + \overline{00005})}_{38} + \text{زوج} + \text{زوج} = (145^{17} + 145^{19} + \dots + 145^{91}) + 2\text{زوج}$$

یکان حاصل جمع عددهای داخل پرانتز صفر است؛ زیرا $38 \times 5 = 190$.

$$\text{مركب} \Rightarrow \text{زوج} = \text{زوج} + \text{زوج} + \text{زوج} = 3\text{زوج} + \text{زوج} = 4\text{زوج}$$

بنابراین:

گزینه ۳: یکان آن زوج است؛ بنابراین عددی مرکب است.

$$\frac{81^{81!}}{81^{81!}} + 1 = 1 + 1 = 2 \Rightarrow \text{عددی اول است}$$

گزینه ۴:

۸۶. گزینه «۴» اگر مجموع رقم‌های عددی ۳۶ شود، بر ۳ بخش پذیر است؛ لذا اول نیست.

$$\begin{array}{r|l} 870 & 2 \times 5 \\ 87 & 3 \\ 29 & 29 \\ 1 & \end{array}$$

گزینه ۹۵ «۲»

در نتیجه باید $k!$ ، عامل ۲۹ هم داشته باشد، پس کمترین مقدار برای k خود عدد ۲۹ است.

$$\frac{29!}{2 \times 3 \times 5 \times 29} = \frac{1 \times \cancel{2} \times \cancel{3} \times 4 \times \cancel{5} \times \dots \times 29}{\cancel{2} \times \cancel{3} \times \cancel{5} \times 29} = 4 \times 6 \times 7 \times \dots \times 28$$

$$6144 = 2^{11} \times 3$$

گزینه ۹۶ «۱» با تجزیه عدد داده شده، داریم:

یعنی ۱۱ عامل ۲ داریم، پس باید عددی را انتخاب کنیم که بیشترین عامل ۵ را دارد. در نتیجه عددهای گزینه‌ها را تجزیه می‌کنیم.

بررسی گزینه‌ها

گزینه ۱: $9375 = 5^5 \times 3$

گزینه ۲: $1875 = 5^4 \times 3$

گزینه ۳: $672 = 2^5 \times 3 \times 7$

گزینه ۴: $22528 = 2^{11} \times 11$

گزینه ۹۷ «۴»

$$\begin{array}{r|l} 1394 & 2 \\ 697 & 17 \\ 41 & 41 \\ 1 & \end{array} \Rightarrow 1394 = 2 \times 17 \times 41 = 34 \times 41$$

سن برادر سن برادر
بزرگ‌تر کوچک‌تر
↑ ↑

$$\text{سال تولد برادر بزرگ‌تر} = 1394 - 41 = 1353$$

توجه: نمی‌توان سن برادر بزرگ‌تر را 2×41 و سن برادر کوچک‌تر را ۱۷ در نظر گرفت، چون در این صورت سن برادر بزرگ‌تر از سن پدرش بیشتر می‌شود.

گزینه ۹۸ «۳» ۹۳۷ عددی اول است، پس تنها حالتی که برای $m \cdot n$ می‌توان در نظر گرفت، 937×1 است؛ بنابراین:

$$\frac{937+1}{937-1} = \frac{938}{936} = \frac{469}{468}$$

گزینه ۹۹ «۳» عدد ۲۰۰۰۰ را به عامل‌های اول آن تجزیه می‌کنیم:

$$\begin{array}{r|l} 20000 & 2 \times 5 \times 2 \times 5 \times 2 \times 5 \times 2 \times 5 \\ 2 & 2 \\ 1 & \end{array} \Rightarrow 20000 = 2^5 \times 5^4 = 32 \times 625$$

$$625 - 32 = 593$$

بنابراین این دو عدد را می‌توان $32 = 2^5$ و $625 = 5^4$ در نظر گرفت؛ پس:

گزینه ۱۰۰ «۴» برای حل این سؤال می‌توانیم مانند سؤال ۳۶ از تقسیم‌های متوالی عدد ۷۰ بر ۳ یا از قانون جیبی کمک بگیریم:

$$70 \left| \begin{array}{l} 3 \\ 23 \\ 7 \\ 2 \end{array} \right| \Rightarrow 23 + 7 + 2 = 32$$

گزینه ۱۰۱ «۴» عدد ۴۰! را می‌توان بر ۲، ۳، ۵، ۷، ۱۱، ۱۳، ۱۷، ۱۹، ۲۳، ۲۹، ۳۱ و ۳۷ تقسیم کرد؛ پس ۱۲ عامل اول در عدد ۴۰! وجود دارد.

گزینه ۱۰۲ «۲» به ابتدای عبارت داده شده یک ۲ اضافه و در پایان یک عدد ۲ از آن کم می‌کنیم:

$$2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^9 = \underbrace{2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^9}_{2^2} - 2 = 2^{10} - 2 = 1024 - 2 = 1022 \Rightarrow \begin{array}{r|l} 1022 & 2 \\ 511 & 7 \\ 73 & 73 \\ 1 & \end{array}$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{2^{10}}$

۱۰۳. گزینه «۱»

برای آنکه تعداد شمارنده‌های طبیعی عددی مانند n را تعیین کنیم، ابتدا آن را به عامل‌های اولش تجزیه می‌کنیم:

$$n = a^b \times c^d \times e^f \times \dots$$

سپس تعداد شمارنده‌های آن را از رابطه مقابل به دست می‌آوریم: $(b+1)(d+1)(f+1)\dots =$ تعداد شمارنده‌ها

نکته

۵۴۰۰	۲ × ۵ × ۲ × ۵
۵۴	۳
۱۸	۳
۶	۳
۲	۲
۱	

طبق نکته بالا داریم:

$$\Rightarrow 5400 = 2^3 \times 3^3 \times 5^2 \Rightarrow 5400 = 4 \times 4 \times 3 = 48$$

۱۰۴. گزینه «۳» $a^1 \times b^1 \times c^1 \times d^1 \times e^1 =$ عدد \rightarrow یعنی $2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 13 = 468 =$ تعداد شمارنده‌ها

۱۰۵. گزینه «۳» عددی که مجذور کامل است، پایه‌اش اول و توانش زوج است؛ پس فرد $+ 1 =$ زوج و در نتیجه فقط گزینه ۳ می‌تواند پاسخ باشد.

۱۰۶. گزینه «۲» طبق نکته سؤال ۱۰۳ عددی که ۱۱ مقسوم‌علیه دارد، حتماً به صورت x^{10} است و برای چهاررقمی بودن آن باید، x مساوی ۲ باشد.

۱۰۷. گزینه «۴» باید ببینیم عدد ۱۰۸ را حداکثر به صورت ضرب چند عدد طبیعی بزرگ‌تر از ۱ می‌توان نوشت:

$$108 = 2^2 \times 3^3 = 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 3 \rightarrow$$
 یعنی عدد $= x \times y \times z^2 \times t^2 \times p^2$

۱۰۸. گزینه «۲»

اگر از تعداد شمارنده‌های اول یک عدد، تعداد شمارنده‌های طبیعی‌اش را کم کنیم، تعداد شمارنده‌های غیراول آن

عدد به دست می‌آید.

نکته

۷۲۰۰	۲ × ۵ × ۲ × ۵
۷۲	۲
۳۶	۲
۱۸	۲
۹	۳
۳	۳
۱	

$$\Rightarrow 7200 = 2^5 \times 3^2 \times 5^2$$

با توجه به نکته بالا داریم: $51 = 54 - 3 =$ تعداد شمارنده‌های غیراول $7200 \Rightarrow 54 = 6 \times 3 \times 3 =$ تعداد شمارنده‌های طبیعی 7200

۱۰۹. گزینه «۲»

$$(fab)^{m+2} (9c)^{n-1} = (2^2 \times ab)^{m+2} (3^2 c)^{n-1} = 2^{2m+4} a^{m+2} b^{m+2} 3^{2n-2} c^{n-1}$$

$$= (2m+5)(m+2)(m+2)(2n-1)n = (2m+5)(m+2)^2 (2n-1)n$$

۱۱۰. گزینه «۱»

اگر از تعداد شمارنده‌های طبیعی یک عدد تعداد شمارنده‌های اول و عدد ۱ (که نه اول است، نه مرکب) را کم کنیم، تعداد شمارنده‌های مرکب آن عدد به دست می‌آید.

نکته

$$72 \times 63 \times 81 = 2^3 \times 3^2 \times 3^2 \times 7 \times 3^4 = 2^3 \times 3^8 \times 7$$

نه اول است، نه مرکب

طبق نکته بالا داریم: $68 = 72 - 3 - 1 =$ تعداد شمارنده‌های مرکب $\Rightarrow 72 = 4 \times 9 \times 2 =$ تعداد کل شمارنده‌های طبیعی

شمارنده اول

۱۱۱. گزینه «۳»

برای پیدا کردن تعداد شمارنده‌های فرد یک عدد باید در رابطه داده شده در نکته سؤال ۱۰۳ فقط از عامل‌های اول فرد استفاده کنیم.

نکته

$$49 \times 120 \times 42 = 7^2 \times 3 \times 5 \times 2^3 \times 2 \times 3 \times 7 = 2^4 \times 3^2 \times 5 \times 7^3$$

عامل‌های اول فرد

$$24 = 3 \times 2 \times 4 =$$
 تعداد شمارنده‌های فرد

با توجه به نکته بالا داریم:

۱۱۲. گزینه «۲»

برای پیدا کردن تعداد شمارنده‌های زوج یک عدد از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

نکته

تعداد شمارنده‌های فرد - تعداد کل شمارنده‌های طبیعی = تعداد شمارنده‌های زوج

$$7500 \times 99 = 2^2 \times 5^4 \times 3 \times 3^2 \times 11 = 2^2 \times 3^3 \times 5^4 \times 11$$

$$\left. \begin{aligned} 120 = 3 \times 4 \times 5 \times 2 = \text{تعداد کل شمارنده‌های طبیعی} \\ 40 = 4 \times 5 \times 2 = \text{تعداد شمارنده‌های فرد} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 120 - 40 = 80 = \text{تعداد شمارنده‌های زوج}$$

طبق نکته بالا داریم:

۱۱۳. گزینه «۴»

$$n = a^b \times c^d \times e^f \times \dots$$

برای پیدا کردن مجموع شمارنده‌های یک عدد مانند n داریم:

نکته

$$n \text{ مجموع شمارنده‌های طبیعی عدد} = \frac{a^{b+1}-1}{a-1} \times \frac{c^{d+1}-1}{c-1} \times \frac{e^{f+1}-1}{e-1} \times \dots$$

$$2419200 \quad | \quad 2 \times 5 \times 2 \times 5$$

$$24192 \quad | \quad 2$$

$$12096 \quad | \quad 2$$

$$6048 \quad | \quad 2$$

$$3024 \quad | \quad 2$$

$$1512 \quad | \quad 2$$

$$756 \quad | \quad 2$$

$$378 \quad | \quad 2$$

$$189 \quad | \quad 17$$

$$17 \quad | \quad 17$$

$$1$$

$$\Rightarrow 2419200 = 2^9 \times 5^2 \times 17^2$$

طبق نکته بالا داریم:

$$\text{مجموع شمارنده‌ها} = \frac{2^{10}-1}{2-1} \times \frac{5^3-1}{5-1} \times \frac{17^3-1}{17-1} = \frac{1024-1}{1} \times \frac{125-1}{4} \times \frac{4913-1}{16} = \frac{1023}{1} \times \frac{124}{4} \times \frac{4912}{16} = 1023 \times 31 \times 307$$

$$42^{49} = (2 \times 3 \times 7)^{49} = 2^{49} \times 3^{49} \times 7^{49} \Rightarrow \text{تعداد شمارنده‌ها} = 50 \times 50 \times 50 = 50^3$$

۱۱۴. گزینه «۲»

۱۱۵. گزینه «۲»

نکته اگر تعداد شمارنده‌های عددی، عدد اول باشد، آن عدد بیشتر از یک عامل اول ندارد.

با توجه به نکته بالا داریم:

$$n = a^{10} \Rightarrow n^2 = a^{20} \Rightarrow \text{تعداد شمارنده‌ها} = 31$$

در اینجا عددی که ۱۱ شمارنده دارد حتماً به صورت a^{10} است:

۱۱۶. گزینه «۳»

$$15 \left| \frac{2}{7} \quad 15 \left| \frac{4}{3} \quad 15 \left| \frac{8}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 2 = 7 + 3 + 1 = 11$$

$$15 \left| \frac{3}{5} \quad 15 \left| \frac{9}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 3 = 5 + 1 = 6$$

$$15 \left| \frac{5}{3} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 5 = 3$$

$$15 \left| \frac{7}{2} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 7 = 2$$

$$15 \left| \frac{11}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 11 = 1$$

$$15 \left| \frac{13}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 13 = 1$$

$$15! = \text{تعداد شمارنده‌های طبیعی} = 12 \times 7 \times 4 \times 3 \times 2 \times 2 = 4032$$

$$\Rightarrow 15! = 2^{11} \times 3^6 \times 5^3 \times 7^2 \times 11 \times 13$$

۱۱۷. گزینه «۴»

$$12 \left| \frac{2}{6} \quad 12 \left| \frac{4}{3} \quad 12 \left| \frac{8}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 2 = 6 + 3 + 1 = 10$$

$$12 \left| \frac{3}{4} \quad 12 \left| \frac{9}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 3 = 4 + 1 = 5$$

$$12 \left| \frac{5}{2} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 5 = 2$$

$$12 \left| \frac{7}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل‌های } 7 = 1$$

$$\Rightarrow 12! = 2^{10} \times 3^5 \times 5^2 \times 7$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{تعداد کل شمارنده‌های طبیعی} = 11 \times 6 \times 3 \times 2 = 396 \\ \text{تعداد شمارنده‌های فرد} = 6 \times 3 \times 2 = 36 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{تعداد شمارنده‌های زوج} = 396 - 36 = 360$$

$$\text{تعداد شمارنده‌های فرد} = 6 \times 3 \times 2 = 36$$

۱۱۸. گزینه «۳»

$$7^{501}(1+7+7^2) = 7^{501} \times 57 = 7^{501} \times 19 \times 3$$

$$\text{تعداد شمارنده‌های طبیعی} = 502 \times 2 \times 2 = 2008$$

$$16^2 \times 125^9 \times 11 = 2^8 \times 5^{27} \times 11$$

۱۱۹. گزینه «۳»

برای اینکه شمارنده‌های عدد داده شده بر ۵ بخش پذیر باشد، وجود حداقل یک ۵ الزامی است، همه حالت‌های $5^1, 5^2, \dots, 5^{27}$ را در

نظر می‌گیریم. از این به بعد خیالمان راحت است و همه حالت‌های $2^0, 2^1, \dots, 2^8$ و همه حالت‌های 11^0 و 11^1 را نیز در نظر می‌گیریم؛ پس

$$27 \times 9 \times 2 = 486$$

تعداد شمارنده‌های طبیعی بخش پذیر بر ۵ برابر است با:

$$24^3 \times 50^2 \times 7 = 2^{11} \times 3^3 \times 5^4 \times 7$$

$$30 = 2 \times 3 \times 5$$

۱۲۰. گزینه «۲»

$$11 \times 3 \times 4 \times 2 = 264$$

↓ ↓ ↓ ↓

$$2^{11} \times 3^3 \times 5^4 \times 7^1$$

پس وجود حداقل یکی ۵، یکی ۳ و یکی ۲ الزامی است:

۱۲۱. گزینه «۱»

$$\left. \begin{array}{l} 9 \left| \frac{2}{4} \quad 9 \left| \frac{4}{2} \quad 9 \left| \frac{8}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل های } 2 = 4 + 2 + 1 = 7 \\ 9 \left| \frac{2}{3} \quad 9 \left| \frac{9}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل های } 3 = 3 + 1 = 4 \\ 9 \left| \frac{5}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل های } 5 = 1 \\ 9 \left| \frac{7}{1} \Rightarrow \text{تعداد عامل های } 7 = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow 9! = 2^7 \times 3^4 \times 5 \times 7$$

$$\text{مجموع شمارنده های طبیعی} = \frac{2^8-1}{2-1} \times \frac{3^5-1}{3-1} \times \frac{5^2-1}{5-1} \times \frac{7^2-1}{7-1} = \frac{255}{1} \times \frac{242}{2} \times \frac{24}{4} \times \frac{48}{6} = 255 \times 121 \times 6 \times 8 = 255 \times 121 \times 48$$

۱۲۲. گزینه «۲»

برای به دست آوردن مجموع معکوس شمارنده های طبیعی یک عدد مجموع شمارنده هایش را بر آن عدد

نکته

$$\frac{\text{مجموع شمارنده های عدد}}{\text{عدد}}$$

تقسیم می کنیم:

$$150 = 5^2 \times 2 \times 3 \Rightarrow \text{مجموع شمارنده های طبیعی } 150 = \frac{5^3-1}{5-1} \times \frac{2^2-1}{2-1} \times \frac{3^2-1}{3-1} = 31 \times 3 \times 4 = 372$$

$$\text{مجموع معکوس شمارنده های طبیعی } 150 = \frac{372}{150} = \frac{62}{25}$$

با توجه به نکته داریم:

۱۲۳. گزینه «۲»

$$4^{m+2} \times 125^{m-1} = (2^2)^{m+2} \times (5^3)^{m-1} = 2^{2m+4} \times 5^{3m-3}$$

$$\text{تعداد شمارنده های طبیعی} = (2m+4)(3m-3)$$

۱۲۴. گزینه «۳»

حاصل ضرب شمارنده های طبیعی یک عدد برابر با خود عدد به توان نصف تعداد شمارنده های طبیعی اش است:

$$\frac{\text{تعداد شمارنده ها}}{2} \text{ (خود عدد)}$$

نکته

$$100 = 2^2 \times 5^2 \Rightarrow \text{تعداد شمارنده های طبیعی} = 3 \times 3 = 9$$

$$\text{حاصل ضرب شمارنده های طبیعی} = 100^{\left(\frac{9}{2}\right)} = (10^2)^{\frac{9}{2}} = 10^9$$

طبق نکته بالا داریم:

$$250^2 = (5^2 \times 2)^2 = 5^4 \times 2^2$$

۱۲۵. گزینه «۱» طبق نکته سؤال قبل داریم:

$$\text{حاصل ضرب شمارنده ها} = 10 \times 4 = 40 \Rightarrow \text{تعداد شمارنده ها} = (250^2)^{\frac{40}{2}} = (250^2)^{20} = 250^{40}$$

$$\overline{abab} = 100\overline{ab} + \overline{ab} = 101\overline{ab}$$

۱۲۶. گزینه «۲» اگر عدد \overline{abab} را به صورت ناقص بسط دهیم، داریم:

۱۰۱ عددی اول است، پس \overline{ab} هم باید عددی اول باشد (تا حاصل ۴ شمارنده داشته باشد) و از آنجایی که دنبال بزرگترین مقدار ممکن

$$\overline{abab} = 9797$$

هستیم، باید $\overline{ab} = 97$ در نتیجه:

۱۲۷. گزینه «۲» $12! = 2 \times 3 \times 2^2 \times 5 \times 2 \times 3 \times 7 \times 2^3 \times 3^2 \times 2 \times 5 \times 11 \times 2^2 \times 3 = 2^{10} \times 3^5 \times 5^2 \times 7 \times 11$

چون وجود حداقل یک ۵ الزامی است، همه حالت‌های ۵^۱ و ۵^۲، همه حالت‌های ۲^۱، ۲^۲ و ۲^۳ و همه حالت‌های ۳^۱، ۳^۲ و ۳^۳ و همه حالت‌های ۷^۱ و ۷^۲ و همه حالت‌های ۱۱^۱ و ۱۱^۲ را در نظر می‌گیریم:

تعداد شمارنده‌های طبیعی مضرب ۵ $= 2 \times 11 \times 6 \times 2 \times 2 = 528$

۱۲۸. گزینه «۱»

برای به دست آوردن حاصل ضرب شمارنده‌های صحیح یک عدد، قرینه عدد را به توان تعداد شمارنده‌های طبیعی‌اش می‌رسانیم: **نکته**

طبق نکته بالا داریم: $125 = 5^3 \Rightarrow$ تعداد شمارنده‌های طبیعی $= 3 + 1 = 4$

$125^4 = (5^3)^4 = 5^{12} = (-125)^4 =$ حاصل ضرب شمارنده‌های صحیح عدد ۱۲۵

۱۲۹. گزینه «۳» طبق نکته سؤال قبل داریم:

$16^{3^4} = (2^4)^{81} = 2^{324} \Rightarrow$ تعداد شمارنده‌های طبیعی $= 324 + 1 = 325$

16^{3^4} حاصل ضرب شمارنده‌های صحیح عدد $16^{3^4} = (-2^{324})^{325} = -2^{324 \times 325}$

3^{m+2} تعداد شمارنده‌های طبیعی $= m + 3$

۱۳۰. گزینه «۱»

طبق نکته سؤال ۱۲۴ داریم:

3^{m+2} حاصل ضرب شمارنده‌های طبیعی $= (3^{m+2})^{\frac{m+3}{2}} = 9^{14} \Rightarrow 3^{\frac{(m+2)(m+3)}{2}} = 3^{28} \Rightarrow (m+2)(m+3) = 56 \Rightarrow m = 5$

$\Rightarrow \frac{2m-1}{m} = \frac{2(5)-1}{5} = \frac{9}{5} = 1\frac{4}{5} = 1/8$

۱۳۱. گزینه «۳»

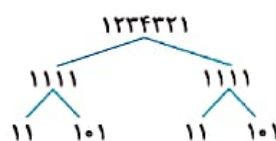
برای به دست آوردن ب.م.م عددها ابتدا آنها را به عامل‌های اول تجزیه می‌کنیم؛ سپس حاصل ضرب عامل‌های مشترک با توان کمتر را به عنوان ب.م.م انتخاب می‌کنیم. **نکته**

طبق نکته بالا داریم:

$$\left. \begin{array}{l} 630 \mid 2 \times 5 \\ 63 \mid 3^2 \times 7 \Rightarrow 630 = 2 \times 3^2 \times 5 \times 7 \\ 1 \mid \\ \\ 400 \mid 2^2 \times 5^2 \\ 4 \mid 2^2 \Rightarrow 400 = 2^4 \times 5^2 \\ 1 \mid \end{array} \right\} \Rightarrow (630, 400) = 2 \times 5 = 10$$

$11 \times 11 = 121$

$1111 \times 1111 = 1234321$

۱۳۲. گزینه «۳»

$1234321 = 11^2 \times 101^2$
 $121 = 11^2$
 $\Rightarrow (1234321, 121) = 11^2 = 121$ سه رقمی

با توجه به نکته سؤال ۸۹ داریم:

۱۳۳. گزینه «۲»

$$\text{دسی متر } ۶۳ = \text{دسی متر } ۶/۳ \times ۱۰ = ۶/۳ \times ۱۰ \text{ متر}$$

$$\text{دسی متر } ۳۶ = \text{دسی متر } ۳/۶ \times ۱۰ = ۳/۶ \times ۱۰ \text{ متر}$$

$$\left. \begin{aligned} ۳۶ &= ۲^۲ \times ۳^۲ \\ ۶۳ &= ۳^۲ \times ۷ \\ ۲۴ &= ۲^۳ \times ۳ \end{aligned} \right\} \Rightarrow (۳۶, ۶۳, ۲۴) = ۳$$

$$\text{تعداد جعبه های کوچک} = \frac{۱۲ \times ۲۱ \times ۸}{۳ \times ۳ \times ۳} = ۲۰۱۶$$

۱۳۴. گزینه «۳» عدد ۶ شمارنده ۴۵ نیست؛ پس نمی تواند شمارنده مشترک دو عدد مورد نظر باشد.

۱۳۵. گزینه «۲»

نکته

دو عدد a و b نسبت به هم اول یا متباین اند در صورتی که $(a, b) = ۱$. لازم به ذکر است دو عددی که نسبت به هم اول اند، حتماً نباید خودشان عددهایی اول باشند؛ بلکه می توانند هر دو عددهایی اول مانند ۳ و ۵، هر دو عددهایی مرکب مانند ۵۱ و ۹۴ یا یکی اول و دیگری مرکب مانند ۱۵ و ۱۷ باشند.

با توجه به نکته بالا هر دو عدد ۲۲۳ و ۲۲۷ در گزینه ۲ اول اند؛ پس:

$$(۲۲۳, ۲۲۷) = ۱$$

۱۳۶. گزینه «۴» طبق نکته سؤال ۱۳۱، عامل مشترک با کمترین توان، $a^۲$ است.

۱۳۷. گزینه «۴» ب.م.م دو عدد متباین، ۱ است، پس نباید در تجزیه آنها پایه مشترک وجود داشته باشد؛ بنابراین:

$$\left. \begin{aligned} ۲m + ۳ = ۰ &\Rightarrow ۲m = -۳ \Rightarrow m = \frac{-۳}{۲} \\ ۲m + ۳n = ۰ &\Rightarrow ۲\left(\frac{-۳}{۲}\right) + ۳n = ۰ \Rightarrow -۳ + ۳n = ۰ \Rightarrow ۳n = ۳ \Rightarrow n = ۱ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{n}{m} = \frac{۱}{-\frac{۳}{۲}} = -\frac{۲}{۳}$$

$$(m, n) = a \Rightarrow (km, kn) = k(m, n) = ka$$

۱۳۸. گزینه «۱»

$$a + b = ۸۴ \xrightarrow{\div ۷} \frac{a}{۷} + \frac{b}{۷} = ۱۲$$

$$(a, b) = ۷ \Rightarrow \left(\frac{a}{۷}, \frac{b}{۷}\right) = ۱$$

۱۳۹. گزینه «۱»

$$\Rightarrow \frac{a}{۷}, \frac{b}{۷} = ۱, ۱۱ \text{ یا } ۵, ۷$$

بنابراین ۴ جفت عدد (۳۵, ۴۹), (۴۹, ۳۵), (۷۷, ۷), (۷, ۷۷), در شرطهای داده شده صدق می کنند.

۱۴۰. گزینه «۳» اگر دو عدد را بر بزرگترین مقسوم علیه مشترکشان تقسیم کنیم، ب.م.م عددهای حاصل، ۱ می شود. از بین گزینه های

$$(۹, ۸) = ۱$$

داده شده فقط ب.م.م دو عدد ۸ و ۹ برابر ۱ است.

۱۴۱. گزینه «۱»

$$\frac{(k^۵, k^۹)}{(k^۴, k^۴p)} = \frac{k^۵}{k^۴} = k$$

۱۴۲. گزینه «۲»

$$\left. \begin{aligned} ۱۴۴ &= ۲^۴ \times ۳^۲ \\ ۹۶ &= ۲^۵ \times ۳ \end{aligned} \right\} \Rightarrow (۱۴۴, ۹۶) = ۲^۴ \times ۳ = ۱۶ \times ۳ = ۴۸$$

۱۴۳. گزینه «۴»

اگر a بر b بخش پذیر باشد، آنگاه: $(a, b) = b$

نکته

طبق نکته بالا داریم:

$$\frac{(11\dots11), (11\dots11)}{11\dots11} = \frac{11\dots11}{11\dots11}$$

رقم ۲۰۰ رقم ۲۰ رقم ۲۰

۱۴۴. گزینه «۱» باقی مانده تقسیم چهار عدد داده شده بر F مساوی ۱ است، پس یک واحد کمتر از عددهای داده شده بر F بخش پذیر است:

$$\left. \begin{aligned} 2702-1 &= 2701 \Rightarrow 2701 = 37 \times 73 \\ 1680-1 &= 1679 \Rightarrow 1679 = 23 \times 73 \\ 1388-1 &= 1387 \Rightarrow 1387 = 19 \times 73 \\ 950-1 &= 949 \Rightarrow 949 = 13 \times 73 \end{aligned} \right\} \Rightarrow (2701, 1679, 1387, 949) = 73 = F$$

۱۴۵. گزینه «۱» فقط گزاره پ درست است.

بررسی سایر گزاره‌ها

الف: نادرست است (زیرا برای مثال عدد ۵۹ یکی از مضرب‌های طبیعی ۵۹ است و مرکب نیست).

ب: نادرست است (زیرا ک.م.م دو عدد متوالی با حاصل ضرب آنها مساوی است).

ت: نادرست است (زیرا کوچک‌ترین مضرب مشترک همه عددهای طبیعی برابر ک.م.م آنهاست که قطعاً ۱ نیست).

۱۴۶. گزینه «۲»

• برای پیدا کردن ک.م.م عددها ابتدا آنها را به عامل‌های اول تجزیه می‌کنیم؛ سپس عامل‌های مشترک و غیرمشترک آنها با توان بیشتر را در هم ضرب می‌کنیم.

• در حالت کلی $[a, b] = \frac{a \times b}{(a, b)}$ ؛ در نتیجه ک.م.م دو عدد متباین با حاصل ضرب آنها برابر است.

$$(2^{300}, 3^{200}) = 1 \xrightarrow{\text{طبق نکته بالا}} [2^{300}, 3^{200}] = 2^{300} \times 3^{200} = (2^3)^{100} \times (3^2)^{100} = 8^{100} \times 9^{100} = 72^{100}$$

۱۴۷. گزینه «۳»

$$[a, b, c] = k \quad [ma, mb, mc] = m[a, b, c] = mk$$

۱۴۸. گزینه «۳»

• اگر $a > b$ ، آنگاه $a!$ بر $b!$ بخش پذیر است.

• ک.م.م دو عدد بخش پذیر بر هم، عدد بزرگ‌تر است.

$$[8!, 9!] = 9!$$

۹! بر ۸! بخش پذیر است و طبق نکته بالا داریم:

۱۴۹. گزینه «۴» باید باقی مانده تقسیم بزرگ‌ترین عدد چهاررقمی بر ک.م.م عددهای ۹۰، ۶۳ و ۷۲ برابر ۱۹ شود؛ پس:

$$\left. \begin{aligned} 90 &= 2 \times 3^2 \times 5 \\ 63 &= 3^2 \times 7 \\ 72 &= 2^3 \times 3^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow [90, 63, 72] = 2^3 \times 3^2 \times 5 \times 7 = 8 \times 9 \times 5 \times 7 = 2520$$

بزرگ‌ترین عدد چهاررقمی

$$9999 \div 2520 \approx 3 \Rightarrow 2520 \times 3 = 7560 \Rightarrow 7560 + 19 = 7579$$

تعداد بشقاب‌های اضافه

$$[3, 5, 11, 8] = 3 \times 5 \times 11 \times 8 = 1320 \Rightarrow 1320 + 2 = 1322$$

۱۵۰. گزینه «۲»

۱۵۱. گزینه «۲» با توجه به تعریف ک.م.م و تجزیه ۲۷۰ به عامل‌های اول باید m و n را طوری مشخص کنیم که مجموع آنها ۹۹ شود؛ پس:

$$\left. \begin{aligned} 270 &= 2 \times 3^3 \times 5 = 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 3 \times 5 \\ m &= 2 \times 2 \times 3 \times 3 = 36 \\ n &= 2 \times 3 \times 5 = 30 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 36 + 30 = 66$$

$$\Rightarrow m - n = 36 - 30 = 6$$

۱۵۲. گزینه «۱» بررسی گزینه‌ها

با در نظر گرفتن عددهای گزینه‌ها برای a و b داریم:

گزینه ۱: $\left. \begin{aligned} b &= 11 \\ a &= 12 \end{aligned} \right\} \Rightarrow [36, 12] < [36, 11] \checkmark$
 $36 < 36 \times 11$

گزینه ۲: $\left. \begin{aligned} b &= 6 \\ a &= 8 \end{aligned} \right\} \Rightarrow [36, 8] \not< [36, 6] \times$
 $72 \not< 36$

گزینه ۳: $\left. \begin{aligned} b &= 9 \\ a &= 4 \end{aligned} \right\} \Rightarrow [36, 4] < [36, 9] \times$
 $36 \not< 36$

گزینه ۴: $\left. \begin{aligned} b &= 12 \\ a &= 10 \end{aligned} \right\} \Rightarrow [36, 10] \not< [36, 12] \times$
 $180 \not< 36$

۱۵۳. گزینه «۱»

$$P = \frac{a^T m^T n^T b}{m^T b^T a n} = \frac{a m n}{b^T}$$

۱۵۴. گزینه «۲»

یادآوری

$$(a, b) \times [a, b] = ab \quad \text{یا} \quad [a, b] = \frac{ab}{(a, b)}$$

رابطه بین ب.م.م و ک.م.م دو عدد a و b به صورت مقابل است:

طبق یادآوری بالا داریم:

$$17 \times 340 = 68 \times b \Rightarrow b = \frac{17 \times 34}{68} = 85$$

$$24 = 2^3 \times 3 \quad 56 = 2^3 \times 7 \quad 88 = 2^3 \times 11 \quad 112 = 2^4 \times 7$$

۱۵۵. گزینه «۴»

$$\left. \begin{aligned} [24, 56, 88, 112] &= 2^4 \times 7 \times 3 \times 11 \\ (24, 56, 88, 112) &= 2^3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{عامل‌های غیرمشترک} = 7, 3, 11$$

$$15 \times 450 = mn$$

۱۵۶. گزینه «۱» طبق یادآوری سؤال ۱۵۴ داریم:

۱۵۷. گزینه «۴»

$$K = \frac{[(c, d), b]}{([a, c], b)} = \frac{[d, b]}{(a, b)} = \frac{b}{b} = 1$$

$$mn = 8 \times 560$$

۱۵۸. گزینه «۳» طبق یادآوری سؤال ۱۵۴:

از طرفی مساحت مثلث قائم الزاویه با ضلع‌های قائم m و n برابر است با:

$$\frac{mn}{2} = \frac{560 \times x}{x} = 2240$$

۱۵۹. گزینه «۲»

$$(77a, 99a) = 44 \Rightarrow (7 \times 11 \times a, 3^2 \times 11 \times a) = 44 \Rightarrow 11 \times a = 44 \Rightarrow a = \frac{44}{11} \Rightarrow a = 4$$

$$[95a, 57a] = [95 \times 4, 57 \times 4] = [19 \times 5 \times 2^2, 19 \times 3 \times 2^2] = 19 \times 2^2 \times 3 \times 5 = 19 \times 4 \times 3 \times 5 = 19 \times 60$$

۱۶۰. گزینه «۴» می‌دانیم که در روش غربال اولین عددی که خط می‌خورد ۱ است، سپس مضارب ۲ به جز ۲ خط می‌خورند و ... ؛ در غربال ۱ تا ۶۰۰، سیصدمین عددی که خط می‌خورد خود ۶۰۰ است؛ در نتیجه دویستمین عددی هم که خط می‌خورد جزء مضرب‌های ۲ است که برابر با نودونهمین عدد الگوی $4, 6, 8, 10, \dots$ است؛ یعنی:

$$2n + 2 = 200 \Rightarrow n = 99$$

۱۶۱. گزینه «۲» اگر عدد ۱۰۲۰۰ را انتخاب کنیم، لازم نیست سراغ مضرب‌های ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۷ و ... که قبلاً با مضرب‌های ۵، ۳، ۲ و ... خط نخورده‌اند، برویم. عدد ۹۷ آخرین عدد اولی است که مضرب‌های مرکبش خط می‌خورند؛ پس:

$$101^2 = 10201$$

$$\Rightarrow 10201 - 1 = 10200$$

۱۶۲. گزینه «۳» در غربال ۱ تا ۲۰۰۰۰، عدد ۲۰۰۰۰ ده‌هزارمین عدد و در واقع آخرین مضرب ۲ است که خط می‌خورد. از ده‌هزارمین عدد به بعد نیز عددها جزء مضرب‌های ۳، ۵ و ... هستند؛ بنابراین:

$$10020 - 10000 = 20$$

یعنی بیستمین عددی که از مضرب‌های ۳ خط می‌خورد پاسخ ماست که می‌توان آن را از الگوی $9, 15, 21, 27, \dots$ و با توجه به رابطه $6n + 3$ به راحتی پیدا کرد:

$$6(20) + 3 = 120 + 3 = 123$$

۱۶۳. گزینه «۱» $7 \times 11 = 77 = 7$ دومین مضرب ۷ که خط می‌خورد

$$7 \times 7 = 49 = 7$$
 اولین مضرب ۷ که خط می‌خورد

$$7 \times 13 = 91 = 7$$
 سومین مضرب ۷ که خط می‌خورد

$$7 \times 17 = 119 = 7$$
 چهارمین مضرب ۷ که خط می‌خورد

$$7 \times 19 = 133 = 7$$
 پنجمین مضرب ۷ که خط می‌خورد

$$7 \times 23 = 161 = 7$$
 ششمین مضرب ۷ که خط می‌خورد

↓
آخرین مضرب ۷ در غربال ۱ تا ۲۰۰

$$350, 255, 49, 161, 187, 253, 221$$

۱۶۴. گزینه «۴»

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$2k \quad 3k \quad 7k \quad 7k \quad 11k \quad 11k \quad 13k$$

۳۵۰ اولین عدد است که خط می‌خورد؛ زیرا زوج است، ۲۵۵ دومین عدد است که خط می‌خورد؛ زیرا مضرب ۳ است و ...

۱۶۵. گزینه «۲» عدد ۱۸۳ مضرب ۳ است از طرفی می‌دانیم که عدد ۶۰۰۰ سه‌هزارمین عددی است که خط می‌خورد؛ پس حتماً عدد

$$6n + 3 = 183 \Rightarrow 6n = 183 - 3 \Rightarrow 6n = 180 \Rightarrow n = \frac{180}{6} \Rightarrow n = 30$$

$$\Rightarrow 3000 + 30 = 3030$$

۱۶۶. گزینه «۴» ۲۵ عدد اول کوچک‌تر از ۱۰۱ وجود دارد که عبارت‌اند از:

$$2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43, 47, 53, 59, 61, 67, 71, 73, 79, 83, 89, 97$$

پس تعداد عددهایی که خط می‌خورند برابر است با:

$$100 - 25 = 75$$

۱۶۷. گزینه «۱»

نکته در غربال ۱ تا n عددهای اولی بررسی شوند که از \sqrt{n} کمتر باشند.

با توجه به نکته داریم:

$$2^2 = 4, 3^2 = 9, 5^2 = 25, 7^2 = 49, 11^2 = 121, 13^2 = 169, 17^2 = 289, 19^2 = 361 > 350$$

۱۶۸. گزینه «۲»

$$9989, 9991, 9999, 9995$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$7k \quad 97k \quad 3k \quad 5k$$

بزرگ‌ترین عدد اولی که مربعش از ۱۰۰۰۰ کوچک‌تر باشد، ۹۷ است. اولین عددی که در مضرب‌های ۹۷ خط می‌خورد $97^2 = 9409$ است؛ پس باید دنبال عددی بزرگ‌تر باشیم. در نتیجه $97 \times 103 = 9991$ عدد موردنظر و پاسخ است.

۱۶۹. گزینه «۱» می‌دانیم ابتدا باید مضرب‌های ۲ را خط بزنیم که تعداد آنها برابر است با:

$$\frac{10000 - 10002}{2} + 1 = 45000$$

پس ۴۵۰۰۱ آمین عددی که خط می‌خورد همان اولین مضرب ۳ یعنی ۱۰۰۰۵ است.